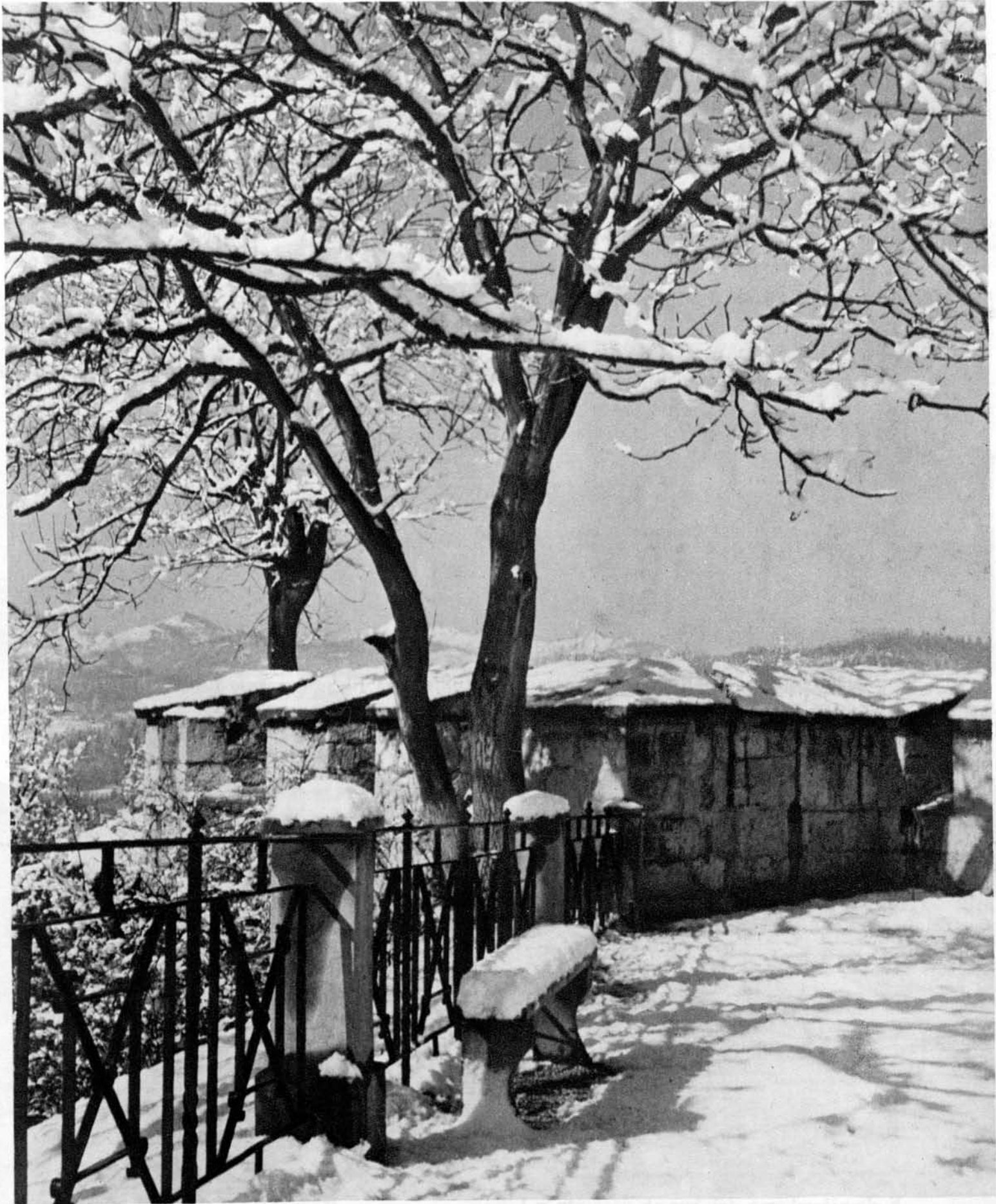

Ilustrirani **Slovenec**

Leto III ✱ Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 16. januarja 1927, števil. 12 ✱ Števil. 3

Zimski motiv na Ljubljanskem gradu

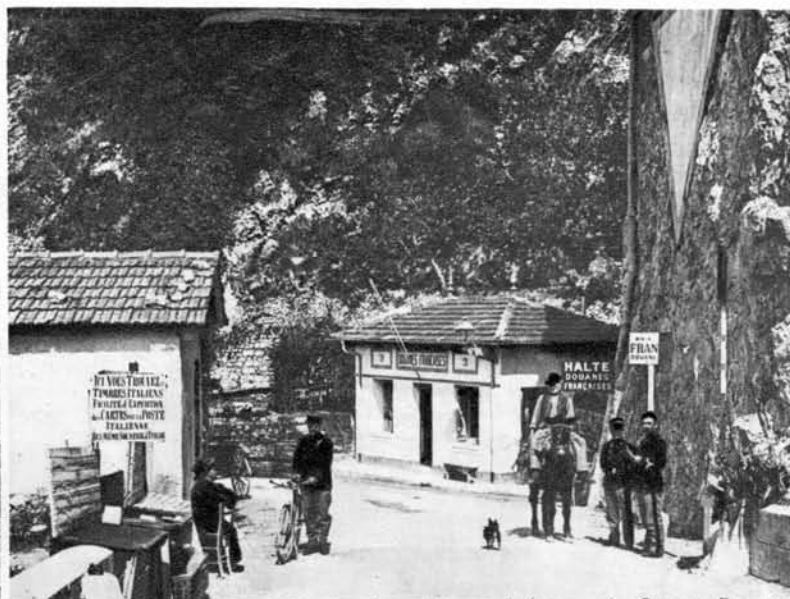
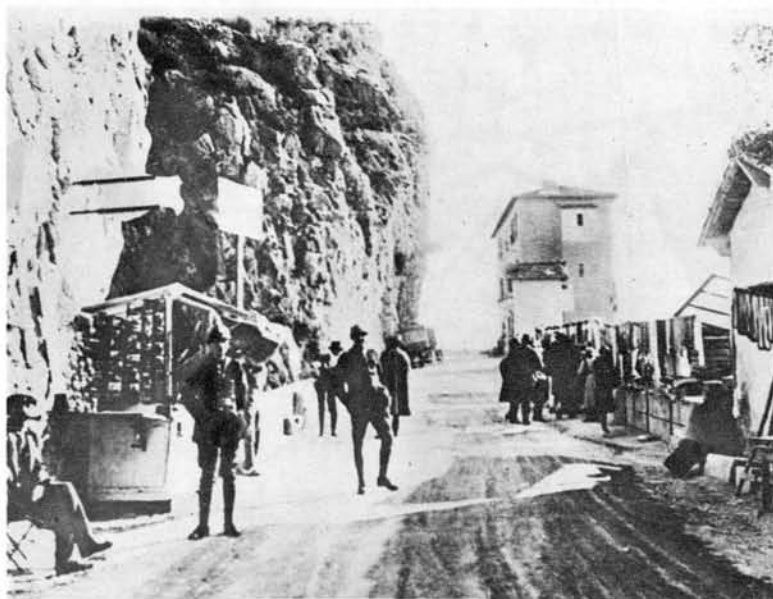
v ozadju Polhograjski dolomiti. — (Fot. J. Skerlep.)

Kardinal Francis Bourne
primas Anglije, znan prijatelj Jugoslov-
nov, ki je obiskal po prevratu tudi Slo-
venijo.

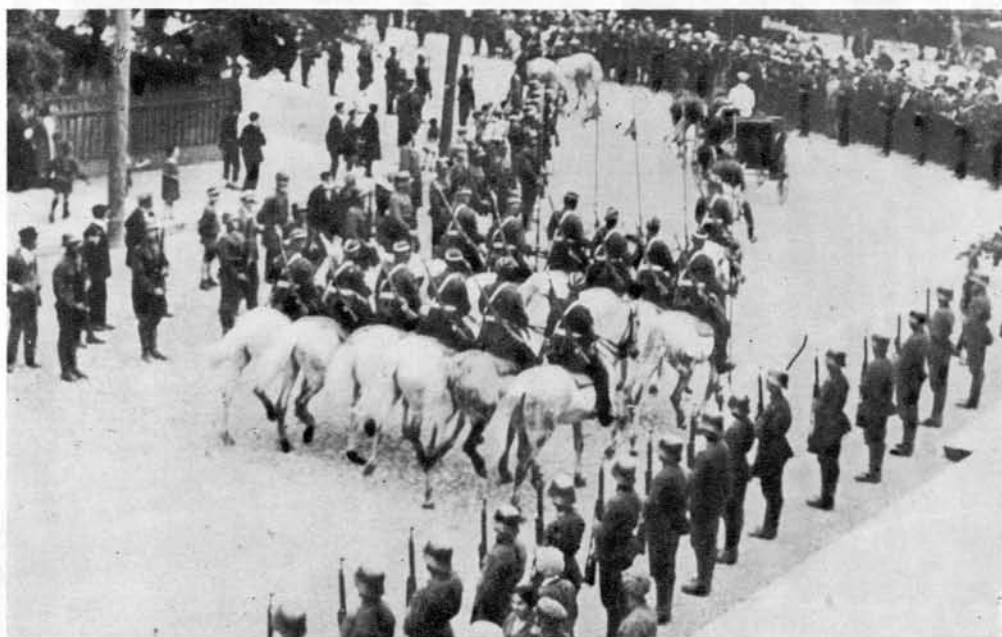

Redka slika iz Daljnega Vzhoda:
Verski poglavar Kitajcev kot gostitelj.

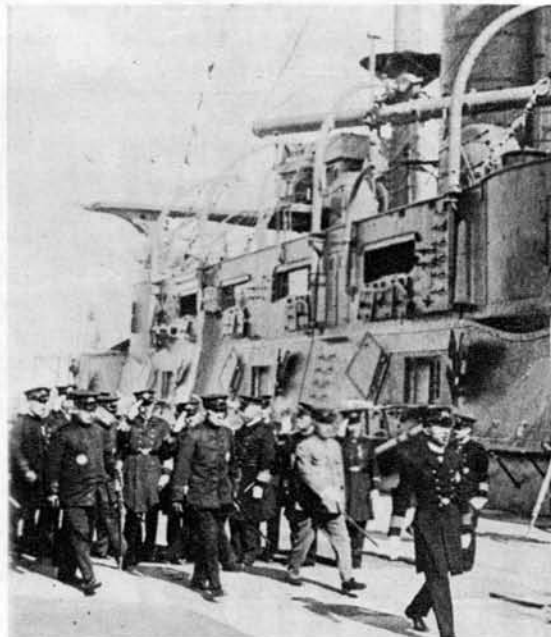
K francosko-italijanskim obmejnim konfliktom, ki jih provocirajo fašisti:

Domišljavost in predrznost italijanskega fašizma ne pozna nobenih meja. Zadnje tedne so izzvali fašisti, ki sanjajo o „osvobojenju“ nekaterih pokrajin v južnovzhodni Franciji, prav resne obmejne konflikte, zaradi katerih je bila Francija prisiljena energično nastopiti in zavarovati mejo s 5 novimi divizijami. Naši sliki nam kažeta francosko-laško mejo pri Ventimigli (na levi) in Mentonu (na desni), oba kraja sta bila v zadnjih časih pogosto imenovana.

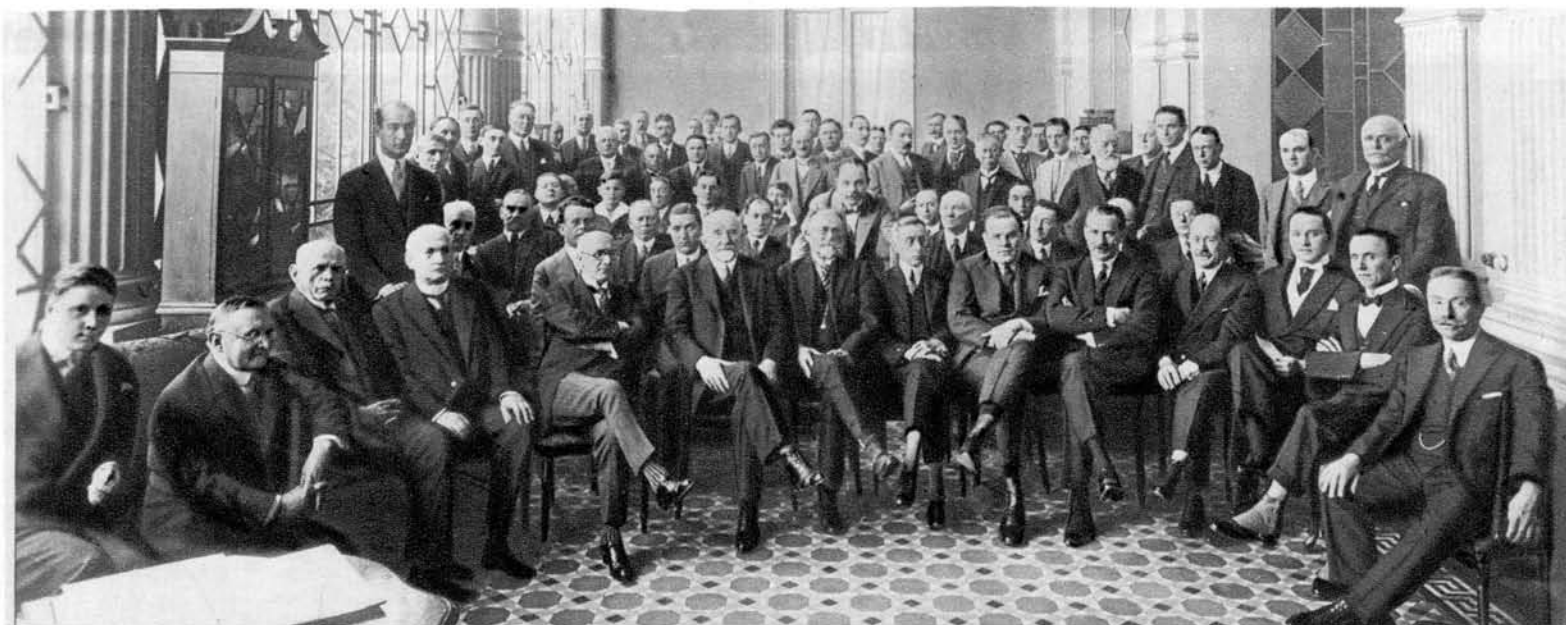

K desničarskemu državnemu prevratu v Litvi:

Novi državni predsednik Smetana se pelje s častnim vojaškim spremstvom v pred-
sedniško palačo.

Japonska admiralska ladja „Mikasa“
znana izza rusko-japonske vojne, s katere je
poveljeval admiral Togo in ki so jo izpreme-
nili sedaj v mornariški muzej.

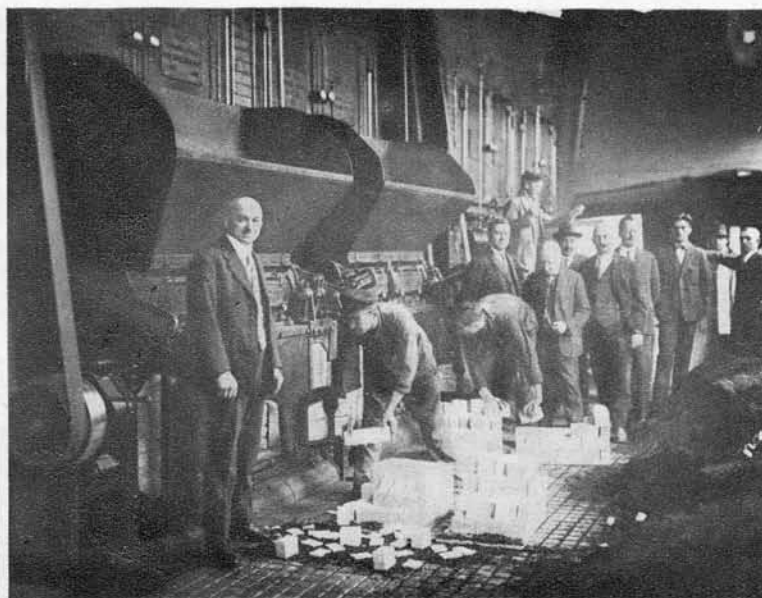
„Jugoslovanski klub“ v Buenos Airesu (Argentiniija, Južna Amerika).

V Argentiniiji živi več tisoč Jugoslovanov, med njimi tudi lepo število Slovencev, ki so po veliki večini jako narodno zavedni. Po prizadevanju trgovca M. Bojaniča so si ustanovili v Buenos Airesu sedaj tudi svoj lasten klub in na ustanovnem občnem zboru dne 24. okt. p. l. je bil za predsednika izvoljen znani bogataš N. Mihanović. V njem je združen cvet tamošnje jugoslov. inteligence (nad 30 je samih doktorjev) in upati je, da bo lahko narsikaj storil tudi za nas Slovence, zlasti v propagandnem pogledu.

Svečana otvoritev mostu Reka-Sušak

ki se je vršila o božiču; starega je svoječasno porušil d'Annunzio. Naša slika nam kaže pogled z Reke na Sušak. (Fot. Palian.)

Sežiganje milijonov v ljubljanski elektrarni.

Komisija ljublj. finančne delegacije sežiga v pečeh elektrarne iz prometa vzete papirnate dinarje, poldinarje in četrtinarje.

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Erberg Jožef Kalasanc

(1771—1843), nabiratelj starin in umetnin, kulturni zgodovinar in mecen.

Erjavec Fran

(1854—1887), prirodopisec, potopisec in pripovednik.

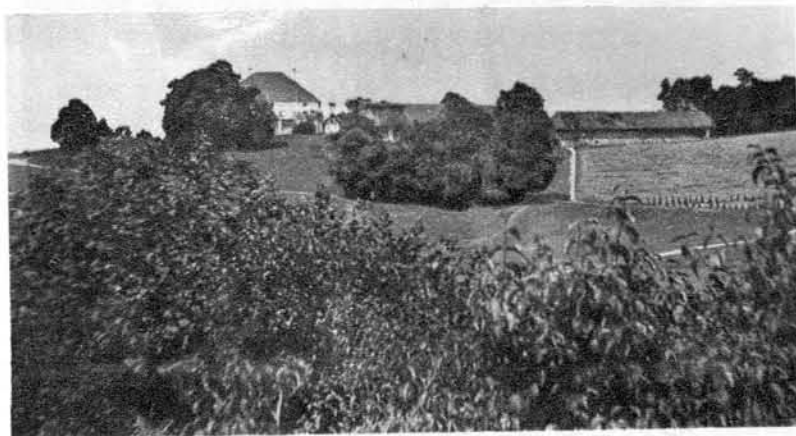
Erjavec Fran

(*1893), publicist.

Zadnji kranjski deželni odbor pri svoji seji.

Od leve na desno sede: dr. Triller, dr. Zajc, dr. Pegan, dr. Sušteršič, grof Barbo in dr. Lampe, zadnji je pa zapisnikar. Delo kranjskega deželnega odbora v letih 1908.—1918., ko je imela v njem moč in oblast Slovenska ljudska stranka, je najglasnejši dokaz ogromnih zaslug SLS za slovensko ljudstvo, zato bo naš narod poveril tudi pri teh volitvah svoje zaupanje SLS ter obračunal s centralističnimi strankami, ki so po vojni onemogočile nadaljevanje tega dela.

Pogled na deželno posestvo v Mali Loki na Dolenjskem.

Za povzdigo kmetijstva je storila SLS v par letih svojega gospodarjenja več nego poprej nasprotniki cela desetletja. Leta 1910.—1912. je n. pr. razdelil deželni odbor za polovično ceno med živinorejce 499 bikov in 146 krav, smotreno delal za izboljšanje pasme, pospeševal pašništvo, s premovanjem živine vzpodbujal k umni živinoreji osnoval lastna izrejevališča itd., kar je imelo nedogleden vpliv na našo živinorejo.

Vodnjak za vas Osojnik pri Semiču

zgrajen l. 1911. od dež. odbora. — Razen 33 vodovodov je zgradil dež. odbor po zaslugi SLS l. 1908.—1913. še 26 takih vodnjakov po raznih krajih Kranjske.

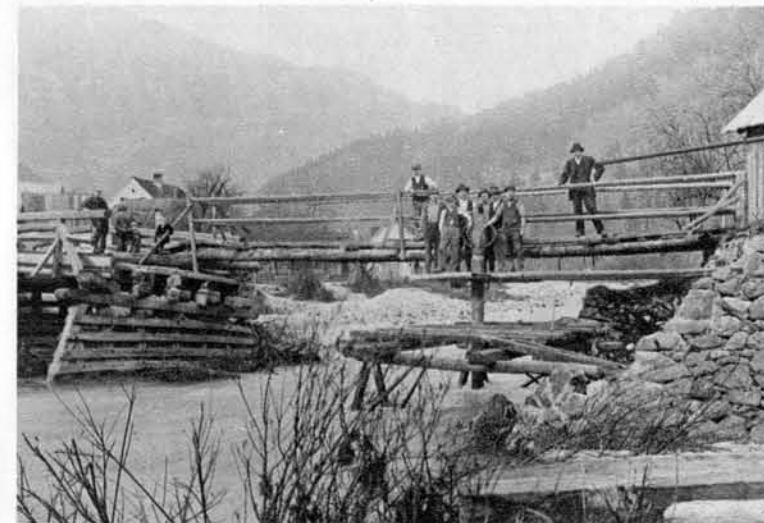
Pogled na ljubljansko bolnico

katero je zgradila lin vzorno vodila dežela, kakor hitro je pa zavladal Žerjav-Pueljev centralizem, je pa prišla v stalne težave in je bil pogosto ogrožen že celo njen obstoj.

Pogled na Šmihel pri Žužemberku z novo cesto, zgrajeno od deželnega odbora.

Zasluge SLS na polju izboljšanja naših cestnih prilik so ogromne. Samo od l. 1908.—1913. je bilo izvršenih na Kranjskem na iniciativo SLS 41 večjih cestnih zgradb ter 89 manjših za vsoto 1,347.862 zlatih kron.

Porušen okr. most pred vasjo Luče

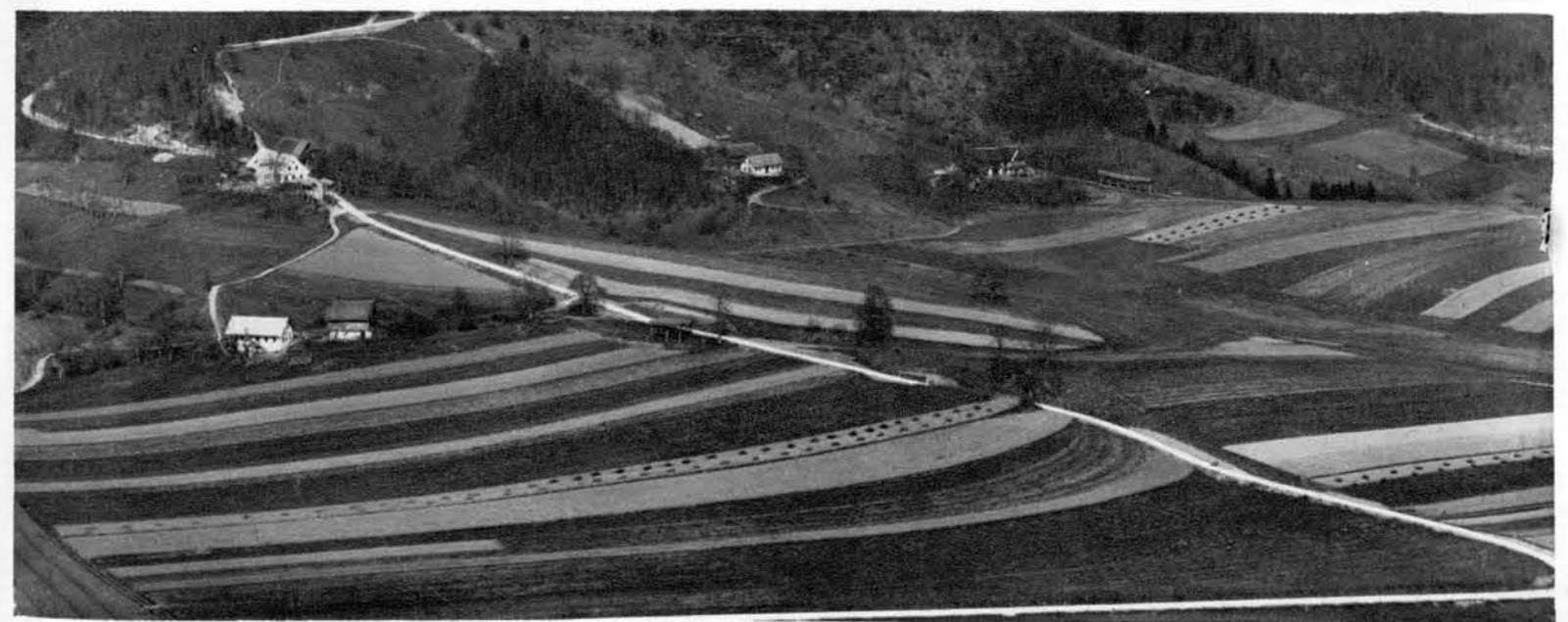
(okr. Gornjiograd). Zadnje povodnji so napravile v gornjegrajskem okraju silno škodo, a vlada se ne zmeni za pomoč.

Novi most čez Savo na cesti Lesce-Bled

ki so ga porušile jesenske povodnji in so ga morali zgraditi prebivalci na svoje stroške, brez državne pomoči.

Najlepši dokaz protiljudske in sleparske politike stranke gg. Radića in Puelja so nesreče, ki so zadele Slovenijo lanske leto. Povodnji so uničile nešteto hiš, cest, mostov itd., a stranka gg. Radića in Puelja je glasovala v Belgradu proti podpori, ki jo je zahtevala za prizadeto prebivalstvo SLS. In ta stranka se sedaj še upa vsiljevati v oblastne zборе!

Pogled na novo občinsko cesto Draga-Dobrava, zgrajeno leta 1913. od deželnega odbora.

Zimski izprehodi

F. Krašovec: **Ob Savi.**

(Sliki sta izšli tudi v seriji razglednic
ljana, Florjan-

F. Krašovec: **Ob Ljubljanici.**

„Zima“ v založbi V. Kramariča, Ljub-
ska ulica 22.)

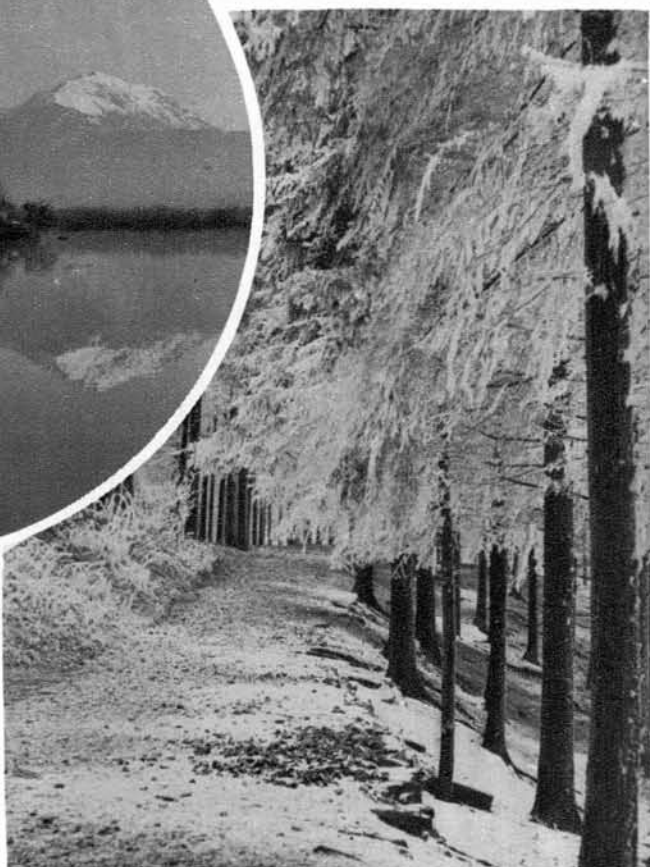

Bled v prvem snegu.

Sliki na levi in
na desni:

Motiva z Ljubljan- skega gradu.

(Fot. J. Skerlep).

Pogled na Novi Sad, glavno mesto Vojvodine, pozimi.

Križem Slovenije

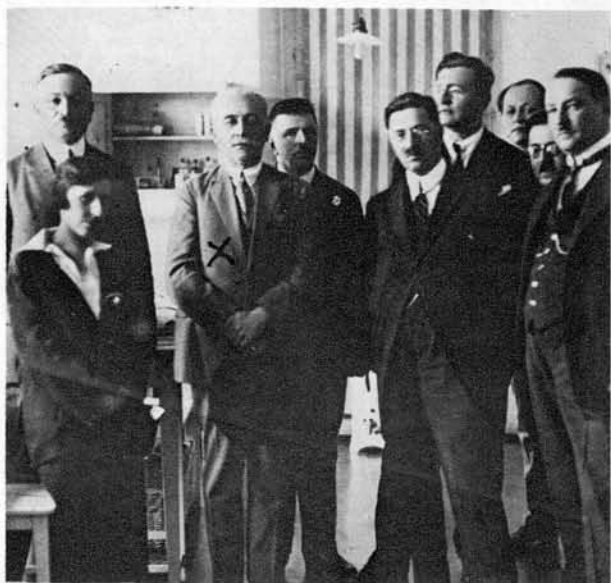
Iz našega slov. nar. gledališča v Ljubljani:

Druga slika iz P. Golijeve „Triglavske bajke“, katere premijera se je vršila meseca decembra. (Carovniška kuhinja strme Rjavine, triglavske čarodejke.)

Kip generala Majstra

ki ga je pred kratkim izvršil mladi mariborski umetnik N. Pirnat.

Zdravstveni minister S. Miletic (X)

se je mudil pred kratkim v Mariboru; na levo od njega stoji dr. Valerija Valjavec, na desno pa dr. Jurečko, vel. župan Pirkmajer, dr. Derovšek, Dimnik, dr. Novak in dr. Matko.

Iz otroškega doma v Mariboru

(po slovensko se pravi otroški dom in ne dečji dom): malčki, zbrani na „slavnostni seji“.

K zločinskim požigom na Gorenjskem.

V zadnjih tednih je zanetila neka zverinska roka po Gorenjskem že celo vrsto požarov, ki so mnogo kmetij upropastili. Naša slika nam kaže pogorišče Klinarjeve domačije na Murovi na Jesenicah. (Fot. Vilman.)

Alojzij Breskvar

dolgoletni delavec v raznih organizacijah, ki je umrl pred božičem v 80. letu starosti. (Glej „Slovenca“ z dne 21. dec. p. 1.)

Napredni zmaj

Napredni zmaj, pohlepen
ljudsko pije kri,
in kamor se zadene,
vse na kup leti,
a iz kupa razvalin,
sveti se — cekin.

Socialistični generali brez armade

„Zmagali bomo gotovo! (Tiho:) Če nas bodo pustili,
kaj pak.“

(Tudi pri teh volitvah so postavili socialisti svoje kandidate, a vsa javnost, zlasti pa delavstvo je mnenja, naj bi ti ljudje napravili red najprej v svoji razpadajoči kolibi in se šele nato poundili drugim za upravitelje.)

Poslanci SLS (kmečke zveze) v štajerskem deželnem zboru.

Slovenska kmečka zveza za Štajersko (SLS) je bila ustanovljena 1907. Še istega leta je pri državnozbornskih volitvah prodrla s 5 poslanci. Dve leti pozneje, 1909 je pri volitvah v deželni zbor štajerski v splošni kuriji in v skupini kmečkih občin zmagala na čeli črti: 12 mož pod vodstvom dr. Korošca se je z mladostnim ognjem pogumno vrglo v boj za narodne in politične pravice ter za gospodarsko blagostanje štajerskih Slovencev: gospodarstvo: živinoreja, vinogradništvo, lovski zakon, davčne in obrtne olajšave, zavarovanja, regulacije rek, mostovi, ceste, železnice, delavstvo, mirovna sodišča, šole ljudske, meščanske, gospodarske, obrtne, srednje, narodne in politične pravice, vse to in še marsikaj je bilo predmet neumornega dela poslancev SLS v štajerskem deželnem zboru. Z uspehi so bile venčane predvsem sledeče gospodarske zadeve: 1. Brezobrestna posojila vinogradnikom. Naši vinogradniki že od l. 1910. niso dobivali več brezobrestnih posojil. Poslanci SLS so l. 1903. prekinili več kot 3 letno obstrukcijo samo pod pogojem, če se nemška večina v štajerskem deželnem zboru zaveže, da bo dežela od 1. januarja 1914 naprej izplačala vsaj 100.000 K za brezobrestna posojila. Nemška večina je ta pogoj naših poslancev prisiljena sprejela. Ker je priložila še država 100.000 K, je bilo vsled odločnega nastopa in vztrajnosti poslancev Slov. kmečke zveze našim vinogradnikom zagotovljenih 200.000 K vinogradniškega posojila. Februarja 1914 je dobilo brezobrestno posojilo 185 posestnikov, ki so vložili prošnjo že l. 1910. L. 1909. je dr. Verstovšek v imenu poslancev SLS predlagal, da se ustanovi trsnica v Smartnu na Paki; njegov predlog se je tudi sprejel in izvedel. 2. Boj za obrtne olajšave na deželi so začeli naši poslanci l. 1910. in ga — izvzemši dimnikarski red — l. 1914. srečno izvojevali. Obrtne olajšave za podeželske zidarje, tesarje, studenčarje so bile sprejete s pomočjo nemških krščan-

sko-socialnih poslancev. Proti tej zahtevi pa je bil med Slovenci edini dr. Kukovec, tedanji voditelj liberalcev, sedaj pa navdušen radičevcevec. 3. Regulacije Drave, Pesnice in Mislinje so naši poslanci v štajerskem deželnem zboru z obstrukcijo dosegli l. 1914. za Sotlo pa so se začeli delati načrti in sicer za zgornji del s strani štajerskega namestništva, za spodnji del pa s strani hrvatske vlade. 4. Predlog za zgradbo okrajne ceste Lesično—Prevorje—Grobčno so vložili l. 1912., kmalu nato se je začela graditi. 5. Železniško zvezo Ljutomer—Ormož je prvi predlagal v štajerskem deželnem zboru dr. Korošec 28. januarja 1907: od tega časa poslanci SLS te železnice niso pustili izpred oči. L. 1914. je bila med prvimi zahtevami in pogoji naših poslancev za sodelovanje v štajerskem deželnem zboru proga Ljutomer—Ormož, ki jo je deželni zbor tudi sprejel. Telega leta je vlada predložila predlog lokalnih železnic, med njimi tudi te železnice. V naši novi državi je isti dr. Korošec kot železniški minister zgradbo te železnice zopet resno zapolnel, dokler je ni poslanec Slov. ljudske stranke, profesor Sušnik kot železniški minister srečno dokončal. Ravno tako so zahtevali poslanci SLS koj po svojem prihodu v Gradec železniško zvezo med Rogatec in Posavjem. L. 1907. se je osnoval železniški odbor, ki je izvršil nekatera predpela. Maja 1911 je bila proga sotelske železnice trasirana. Februarja 1914 so naši poslanci v štajerskem deželnem zboru dosegli progo Ptuj—Rogatec; dežela je obljubila 800.000 K. 6. Mirovna sodišča. Državni zbor je l. 1907. sklenil, da smejo po posebnih določilih deželni zbori skleniti zakon za posredovalne urade ali mirovna sodišča po občinah, če gre n. pr. za prepire glede mej, glede razdaljenja časti in podobno. Poslanci SLS so 1914 stavili zahtevo mirovnih sodišč kot pogoj za sodelovanje v deželnem zboru; februarja 1914 je bil predlog naših poslancev za mirovna sodišča sprejet. 7. Šolstvo. Meščanska šola v Zalcu, prva slovenska na Štajerskem, je uspeh ostre obstrukcije naših poslancev v štajerskem deželnem zboru od l. 1910.—1913. Meščanska šola s slovenskim učnim jezikom je zahteval že

nekdanj poslanec Žičkor. Toda zadeva je počivala, dokler niso prišli v deželni zbor poslanci SLS in vzeli tudi to med svoje brezpogojne zahteve. Ker je nemška večina v štajerskem deželnem zboru ni hotela izpolniti, so začeli naši obstrukcijo (1910) in v obstrukciji vztrajati, dokler niso 18. oktobra 1913 izsilili sklepa deželnega zbora, da se s šolskim letom 1914/15 ustanovi slovenska deška meščanska šola v Zalcu. Posebno obrtništvu naj ta šola nudi bistvene pogoje za napredek, a tudi kmetskemu stanu v Savinjski dolini, ki se bavi s hmeljarstvom, je bila ta šola neizmerno vrednost. Izvzemši socialnih demokratov je skoro vsa zbornica glasovala za slovensko meščansko šolo. Kmetijska šola v St. Jurju ob j. žel. Prvi je opozoril na slovensko kmetijsko šolo poslanec Robič v državnem zboru. L. 1905. je štajerski deželni zbor enak predlog slovenskih poslancev odbil, češ da je taka šola nepotrebna. Vendar so bili Nemci vsled obstrukcije slovenskih poslancev prisiljeni, da so 1905 sprejeli predlog, da se ustanovi slovenska kmetijska šola. Toda dolgo je ostalo le pri sklepu. Ko pa so prišli 1909 v deželni zbor poslanci SLS, so 12. oktobra v finančnem odseku zahtevali, da se dovoli proračun za kmetijsko šolo v St. Jurju. Dne 4. 1. 1910 se je končno otvorila slov. kmet. šola v St. Jurju ob j. žel. Gospodinjina šola v St. Jurju ob j. žel. je uspeh deželnozbornske obstrukcije naših poslancev v zgoraj omenjeni dobi 1910—1913. Predlog je bil 17. oktobra 1913 z veliko večino sprejel in sklenjeno, da se gospodinjina šola otvori s šolskim letom 1914/15. Vojska je izvršitev tega sklepa preprečila.

Zdravje, kri in moč

dà tistim, ki slabo prebavljajo,
so slabokrvni in oslabeili
Hočevarjeva aromatična železnata tinktura
1/2 l stekl. 20.- Din. Razpošilja
od 3 stekl. dalje samo:

Lekarna Mr. HOČEVAR, Vrhnika 23

Dobi se tudi v lekarni pri SV. ROKU v Šiški.